

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA

Naročnina znaša: celoletna 4 K, poluletna 2 K, četrtletna 1 K; posamezna šte. 10 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Kopitarjeva ulica šte. 6

Izhaja vsak petek

Št. 13.

V Ljubljani, 26. februarja 1915.

Leto X.

Ljubljana, 21. febr. 1915.

Cene svinjskemu mesu in osobito slanini, špehu, so zelo poskočile. Povišale so se tako, da dejansko ne odgovarjajo pravemu razmerju med številom prašičev v naši državi in med potrebsčino. V prvi vrsti so ogrski veliki svinjski trgovci strašno podražili prešiče in svinje, za njimi so poskočile cene živemu in zaklanemu svinjskemu blagu v celi državi. Opozarjati moramo, da vojska sama kot taka na povišanje svinjske cene bi nikdar ne mogla tako hudo učinkovati, nasprotno: še past bi morale cene svinjini. Vojščak, kakor znano, v naši državi ne dobiva svinjskega, marveč goveje blago. Naša vojna uprava je v tem oziru nad nemško vojno upravo, ki sestavlja nemškim vojakom jedilne liste tako, da dobe precej svinjine. Seveda moramo vpoštevati, da na juho Nemec v rajhu ne da toliko, kolikor držimo Avstrijci na njo, ki se tako radi ob juhi pokrepčamo.

Preljubeznjivi naši mesarji, osobito ljubljanski, so takoj izkoristili na Dunaju nastali položaj. Ko se še kmetu pri nas niti sanjalo ni, da bi pujske mesarju dražje prodajal, so že ljubljanski mesarji in seveda za njimi tudi drugi mesarji na deželi začeli odirati ubogo občinstvo: delalce, pisarje, uradnike itd. z nečuvenim, v nebo vpijočim podraženjem špeha in drugega svinjskega blaga. Ljudje pri nas so se začeli hitro zakladati s špehom. Ljubljankanke so hitele slanino kupovat v manjša mesta; nekaj desetec pri kili jih je nekaj s tako špekulacijo pridobilo, ker kar čez noč se oderuško povišanje svinjskemu blagu po ljubljanskih mesarjih po deželi ni izvedelo. Kakšne dobičke da delajo sedaj mesarji, ne preiskujem. Vem le, da so klobase v Ljubljani zdaj manjše in dražje, kakršne so bile pred pri nas umetno povišanim cenam mesu. Zelo bi bilo prav, če preišče državno pravdnistvo nekoliko neupravičljivo povišanje cen prešičjemu mesu in špehu v beli Ljubljani in preskrbi nekaterim pijavkam četudi le po 48 ur zapora in nekaj globe, kakor se je to zgodilo podražiteljicam zelja v Gradcu. Vemo, da je osobje državnega pravdnistva z delom

preobloženo, ker mora delati glede na cenzuro tlako politični oblasti, kakor je izrazil sam ministrski predsednik grof Stürgkh, a če stopi držav. pravdnistvo odločno na prste neupravičljivim živilskim oderuhom, je bo občinstvo blagovalo, in postane še državno pravdnistvo poljubno zato.

Tako, recimo potrpežljivo in hladnokrvno pohlevno drugod gospodinje niso prenesle podražjenja svinjine. Nikjer sicer ni lepši spol delal izgrediv, kakor je to v Italiji običajno, pač so pa Dunajčanke sklenile in pozvale gospodinje, naj 14 dni ne kupujejo svinjine. To je veliko. Kdor Dunaj pozna, ve, da Dunajčan večerja navadno kaj prešičjega od prekajevalca in da sta Dunajčan in Dunajčanka tako zaljubljena v svoj »švojsnbrotn« (prešičja pečenka), da se prava Dunajčanka kar obližuje, kadar jo v prekajevalčevi izložbi samo vidi.

Zgledu Dunajčank so sledile gospodinje v Gradcu, Brnu, Pragi, Opavi, Dunajskem Novem mestu in v Budimpešti.

Dunajski zadnji svinjski semenj je že občutil, da Dunajčanke ne kupujejo svinjine. Prignali so na sejm zelo veliko prešičev mastnjakov in mesnjakov, a ker svinjski veletržci niso znižali cen, prascev prekajevalci niso nakupovali.

Včerajšnjo soboto je pa bil v Gradcu takozvani špehov tržni dan. Tudi Gračanke so sklenile, da 14 dni sploh nočejo več kupovati svinjine in špeha. Špeharji so pripeljali na graški trg zelo veliko špeha, a gospodinje ga niso čisto nič kupovale. Špeharji so še prejšnjo soboto prodajali špeh po 3 K 40 v. in po 3 K 60 v. kilogram (v Ljubljani se n. pr. prodaja kilogram špeha za **oderuško ceno 3 K 80 vin.!!**), so ga zdaj prodajali že po najvišji ceni 3 krone, da dobil se je tudi kilogram za 2 K 80 vin. in za 2 K 90 vin.! Prodali ga pa niso veliko, ker ga gospodinje niso hotele kupovati, držeč se, kar so sklenile. Opozarjamo, da se plačuje v Gradcu ravno tako vžitinski davek, kakor v Ljubljani.

Ce pade tudi cena špehu v Ljubljani, poročamo v prihodnji številki.

× × ×

Tisti, ki zdaj kupuje kaj v Nemčiji ali v Švici, je zelo udarjen. Kdor pošlje zdaj po pošti v Nemčijo 100 mark, mora vplačati 128 K 50 vin., kdor pa hoče poslati v Švico 100 frankov, mora vplačati na pošti 112 kron. Pred vojsko je bilo vrednih 100 nemških mark 117 K 80 v., 100 frankov pa 95 K 50 v. Upamo, da se cena našim kronam zopet kmalu poviša. Izgovor, češ, da se pri nas plačuje tudi z bankovci, ne drži. Tudi v Nemčiji je nemška banka umaknila vse zlato v svoje zakladnice. Na bojišču nam tudi ne gre slabo. Ali so zopet veliki denarni mogotci zadaj, ker je država po poštni hranilnici sama izvedla dobro uspelo naše notranje vojno posojilo in tako prihranila davkoplačevalcem lepe milijone, ki bi bili sicer izgnili v njih bisagah?

× × ×

Vlada je prepovedala nadaljnje izdelovanje sladi, ki se navadno, kakor znano, izdelava iz ječmena. Ta prepoved se je z malimi, neznatnimi razlikami uveljavila pri nas, na Ogrskem in v Nemčiji. Bogati lastniki pivovaren zdaj napovedujejo, lastniki pivovaren so seveda kartelirani, da ker zaslužijo reveži pri hektolitru le 1 K do 1 K 50 v., so prisiljeni zvišati cene piva. Prav, naj zvišajo cene, se vsaj manj piva spi-je, kar zdravstvu prebivalstva čisto nič ne škoduje.

× × ×

Poljedelsko ministrstvo je izdalo oklic glede na obdelovanje polja. Podpišemo, kar piše glede na ta oklic »Christlichsoziale Arbeiterzeitung« v svoji 8. letošnji številki: Kakor je tudi primeren sedanjemu času ta oklic, moramo le pripomniti, da se s samimi oklici nič ne doseže. Ministrstvo se mora odločiti, da poseže vmes z delom, če hoče, da se doseže uspeh. Izpolnitev tako važne naloge, ki gre zdaj poljedelstvu, se mora uvesti načrtoma; potrebna je za to organizacija; zelena miza sama ne zadošča.

Vojne oblike.

Gospod urednik nas je iznenadil z vojno obliko »Naše Moči«, s katero nam pa je ravno tako ustregel, kakor je

menda ustrezno njemu z vojnimi žemljami. Torej k primanjkanju telesnih krepčil smo doživeli še skrčenje naše duševne hrane; to je hudo. Razlogi, ki so ga do tega, gotovo tudi njemu neljubega koraka prisilili, so tehtni in umevno je, da se morajo upoštevati. V pomanjkanju živeti je hudo, z dolgovi pa seveda še hujše; da se jih torej listova uprava varuje in brani, ima prav.

Vprašanje pa nastane, kako se naj naše težnje, ki nosijo na sebi že od vsega početka sem vsa svojstva vojnih oblik v najpopolnejšem matematičnem nasprotju z vsemi novodobnimi vojnimi oblikami, spravijo s temi v soglasje. Kaj ne? Tudi naše gibanje ima svojo vojno obliko, ki se od mirnih časov v marsičem razlikuje. Ako smo se poprej komaj branili, da nas raznovrstni sovražniki niso poteptali, tem krepkejši bi morali prijeti za orožje sedaj, ko smo obkoljeni, na enem krilu z neizogibno usodo, ki nam je tako občutno decimirala naše rojne vrste, na drugem pa z odgovornostjo za našo sedajno posest in z nalogo, da pridobimo še kaj novega polja. Da, da, za orožje nam je treba prijeti in ker smo oddali mnogo naših prvovrstnih bojevnikov domovini, upokličimo i mi našo črno vojsko pod našo zastavo za naše interese. Kakor se morajo naši sinovi, bratje in tovariši podvreči vojni obliki njih vojaške dolžnosti, tako se naj bi ojunčili i mi, ki smo stali pod domačimi strehami, oživeli naj bi iz dosedanje mlačnosti ter prišli za meč v obran naše delavske organizacije.

Kakor ne odlikuje vojaka zgolj cesarska suknja, temveč njegovo junaštvo in njegova dejanja, tako se ne bi smeli naši somišljeniki zadovoljiti samo s tem, da so vpisani kot člani in uživajo dobrote, ki jim jih nudi dobra organizacija, temveč bi morali biti nemorni delavci za nje razvoj in procvit.

Prokletstvo bogastva.

Modra Kamnarjeva mamka se hoče bodoče šole prosto popoldne postavljati s svojimi dobro vzgojenimi otroci in poleteti v okolico. Kočijaž zapreže ob treh popoldne. Kakor pav nališpana se vsede s svojimi fanti v kočijo. Najstarejši sinček Friderik hoče brezpogojno sedeti na kozlu pri kočijažu, a mlajši sinček Janez hoče tudi sedeti pri kočijažu. Grdo se spreta; Friderik končno potisne zgrda Janezka in spleza h kočijažu. Nič ne pomaga, da Janezek kriči in tuli, a mora kot slabejši odnehati. Mati se zaman vmešava v spor; otroci se niti ne zmenijo za njo.

Ko se pripelje kočija iz mesta, zahteva Friderik, naj mu izroči kočijaž vajeti. Kočijaž se o tem niti ne sanja in se ne zmeni za Friderika, ki se zato pritoži pri mami. Kamnarjeva je dovolj brezpametna in zakliče kočijaža, naj le izroči vajeti Frideriku. Kočijaž, ki pozna konja, se le obotavlja in hoče nekaj reči, a pob poizkuša zdaj s silo kočijaža iztrgati vajeti in bič. Ker se zato nenavadno nateguje vajeti in se

In ravno ta delavnost bi si morala ravno v sedanjem resnem času nadjati vojno obliko, namreč: biti bi morala podvojena, potrojena in vztrajna. Veliko število naših vzornih voditeljev stoji pod zastavami, da branijo vero, dom, cesarja, težko so se poslovili od svojih čred, katere so vodili, težkega srca so ostavili domovja, stariše, brate, sestre, žene in otročiče ter se podvrgli vojni obliki življenja in trpljenja. Iz pozdravov, ki jih nam pošiljajo iz mrzlih bojnih poljan se glasi njih srčna želja, da nas ob zmagošnjem povratku najdejo krepko strnjene, močato stoječe z ramo ob rami za naše delavske pravice. Ali ne bi pomenilo nehvaležnost proti njim, ki zmrzujejo in krvave istotako le za pravico, ako nas najdejo v spanju, njih stavbe — skupine in plačilnice —, ki so jih s trudapolnim delom zgradili, porušene in polje, ki je komaj poglalo prve bilke njih setve, razdajano in pohojeno?

Ne, to se ne sme zgoditi! Dajmo i mi našemu delovanju vojno obliko, stopimo na plan, otresimo se nad vse kvarljive brezbriznosti za našo skupnost. Zavedajmo se dolžnosti, ki je naložena vsakemu posameznemu od nas, vselej in povsod, pošteno in dostojno, vztrajno in odločno nastopati za razširjenje naše misli, naše organizacije. O, ko bi delovali vedno v tem smislu, ne bi bilo nam treba doživeti vojne oblike »Naše Moči«, ki bi morala rasti ne pa pešati, predstavljati bi morala našo moč, ne pa naše slabosti.

Pa ravno glede tako važnega našega glasila zelo veliko grešimo s tem, da vse premalo ali pa sploh ne skrbimo za njega razširjenje med ljudstvo. Kaj nam pomaga tarnati in jadicovati, ako isto čitamo le sami, ki vse itak že iz lastnih skušenj predobro vemo. Delavske težnje so pač pri vseh strokah ene in iste ali so si pa tako podobne, da jih eden drugemu brez-

upešno pripovedujemo. Pač pa se mora naša skrb obrniti, da pride naš list med ljudstvo in nič ni lažje kakor to, ako nikoli ne pozabimo nas samih ter zahtevamo od vsakega gostilničarja, trgovca in obrtnika, ki živi od naših žuljev in ako povabimo vsakega prijatelja, da postane plačujoč naročnik našega glasila. Kdor ni z nami, je zoper nas, tega ne pozabimo nikoli. Le ako bo ljudstvo o naših težnjah poučeno, bo isto sprevidelo in razumelo, da so minuli časi, ko je bil preprost delavec brezpraven suženj.

V razširjanju strokovnega glasila je zapopaden velik del delavske samopomoči.

Vojni dogodki

od 15. do 22. februarja.

Severno bojišče. Bukovina je razen malega kosa na severu zopet cela v naših rokah; dne 18. t. m. so naše čete zasedle Črnovice. Rusi so se na celi črti umaknili čez reko Prut. Kolomeja in Nadvorna v južnovzhodni Galiciji sta zopet naši; boji se vrše že za Stanislav. — Od Wyszkowa do Dukle nič izprememb. — Od konca januarja so naši ujeli v Karpatih 40.806 ruskih vojakov in 64 častnikov. — V zapadni Galiciji so tirolski cesarski strelci vzeli Rusom neki važen utrjen kraj. Od Nide do Rawke nobenih važnih izprememb. — Severno od Visle so Nemci zasedli Plock in Racionz. — Vzhodna Prusija je do Tauroggena (severnovzhodno od Tilsita na Pruskem) očiščena Rusov, ki so se v begu umaknili na trdnjavsko črto Njemen — Bobra — Narew. Končni nemški plen v tej zmagi znaša nad 100.000 ujetnikov, nad 150 topov, nešteto strojnih pušk itd.

Zapadno bojišče. Boji na celi črti; ob belgijski obali so se bojevi zopet udeleževale sovražne vojne ladje in pa krog

bič še konja dotakne, se preplaši mlada žival, skoči na stran in kočija z vso družbo se prekuene v cestni jarek. Sreča je še, da ni dirjal konj naprej. Milostna leži onstran jarka na krompirjevi njivi, pobila se je nekoliko na kolenih in na rami; novi kločuk je popolnoma žmečkan; Friderik je lopnil z glavo v debelo jablanovo vejo; mlajšima in kočijažu se ni nič zgodilo. Najhujše je bilo, ker se je zlomilo voje in ker kočijaž ne more sam izvleči kočije iz jarka in mora iskati pomoči. Milostni zato ne preostane drugega, kakor da se vrne zamazana s svojimi sinovi v mesto. Izvoščka seveda zunaj mesta ni.

Friderik, ki si briše z ruto kri z obraza, še jezika, da je prav za prav vsega kočijaž kriv, češ če bi mu bil izročil dobrovoljno vajeti in bič, bi se ne bila pripetila nesreča. Mati sicer navadno stoji na sinčkovih strani, a nekoliko se zdaj le sramuje in mu ne da prav, a molči, ker ve, da pri Frideriku ničesar ne opravi.

Šepaje se vrne Kamnarjeva domov, čez nekaj ur se vrne tudi kočijaž z zlomljeno kočijo. Voziti se zdaj okoli

Kamnarjeva ne more, ker se popravlja lepa, nova kočija.

Ko se vrne čez nekaj tednov Kamnar domov, je seveda kočija zopet popravljen, gospejno koleno pozdravljeno; tudi Frideriku se bula na glavi skoraj več ne pozna.

Karlove Vari so Kamnarju dobro storile. Naučil se je bolj hoditi kakor voziti, manj je trpel. Le želodec je bil prizadet po pitju vrele čaje. Ne more takoj tako veliko in dobro jesti, kakor je bil prej navajen. Čez nekaj časa pa zopet je, kakor prej in se tolaži; če se zdravje poslabša, odpotuje drugo leto zopet v Karlove Vari.

XVI.

Nekaj mesecev gre vse srečno. Ko se zopet popravi nova kočija, se vozijo zopet vsak dan na izprehode, če le dopušča vreme. Jeseni mine hitro čas, slavnosti se vrste ena za drugo, obiskujejo gledališča. Preden mislijo, se približa božič.

Osem dni prej obiskujeta Kramarjeva trgovino, da nakupita razne stvari otrokom. V veliki trgovini igrač se Kamnar in Kamnarjeva v veliki gnječi

40 letal, ki so obenem priletela; uspeha sovražniki niso dosegli nobenega. — V Chmapagni so Francozi močno napadli, a malo dosegli. V Vogezi in zgornji Alzaciji so Nemci v ofenzivi in so vzeli Francozom več postojank.

Južno bojišče. Naši so bombardirali Belgrad in porušili več poslopij, da povrnejo Srbiji enako prijaznost nasproti Zemuni.

Turki in Rusi. S kavkaškega bojišča nobenih poročil. Rusko vojno brodovje je menda potopilo več turških trgovskih parnikov.

Turki in Angleži. Neznatni boji pri Korsu v Mezopotamiji. Angleško-francosko brodovje je zopet bombardiralo dardanelske utrdbe, a brez uspeha; pač pa so turški trdnjavski topovi nevarno poškodovali več sovražnih ladij.

Blokada Anglije, ki jo je proglasila Nemčija, se je začela 18. t. m.

V Srbijo je vpadlo več tisoč oboroženih Albancev, ki so zasedli nekaj krajev blizu meje; Srbi so jih večinoma že zopet pregnali.

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

NOVO NASILSTVO V PROMETNI ZVEZI.

Pod tem naslovom objavlja »Christlichsoziale Arbeiterzeitung«: Predno je izbruhnila vojska, so se pojavile v organizaciji krščanskega železničarskega osebja struje, ki so delovale na to, da se organizacija loči od krščanske strokovne organizacije in izpremeni v strankarsko politično organizacijo vdnano nemškemu centru. Te struje je pospeševal del osrednjega odbora, ki je z vsakovrstnimi nasilnimi sredstvi držal ob tleh člane in krajne skupine, ki so se protivile tej izpremembi. Posledica je bila, da je del članov osrednjega odbora pod predsedstvom deželnega poslanca Spalowskega ustanovil

akcijski odbor krščanskih železničarjev, ki si je stavil nalogo, da prepreči nameravano izpremembo Prometne zveze in da nastopi proti nasilni vladi sedanjih mogotcev.

Ko je akcijski odbor poizvedel za mnenje krajnih skupin, je bil gotov, da se pretežna večina članov strinja z njim. Posrečilo se je tudi, da se je preprečilo ponižanje Prometne zveze v politično organizacijo nemškega centra. Nadaljnji ukrepi so se vsled izbruha vojske odgodili na poznejšo dobo. Akcijski odbor je sodil, naj se nasprotstva v težkih vojskinih časih zapostavijo, da se vsa moč krščanskih železničarjev s trdno velikim smotrom sedanjosti, a pod gospodstvom nemškega centra se nahajajoča večina vodstva Prometne zveze je sodila drugače. Z ozirom na varčevalne razloge je ustavila sklepe občnih zborov in je ustavila izplačevanje prispevkov predarlski delavski zvezi, direkcijski zvezi Linc in osrednji komisiji krščanskih strokovnih društev. Sklenili so tudi, da se odgodi občni zbor, ki bi moral zborovati spomladi. Čas, ki ga pridobeta, nameravajo izrabiti za nova nasilstva. Zveza v področju linškega ravnatelja, je pod vodstvom poslanca Pischitza že na svojem občnem zboru zahtevala, naj se plačujejo prispevki naprej in naj se izvaja shodno delo v krajnih skupinah. Večina vodstva je zato direkcijsko uspešno delujočo zvezo razpustila. Ker so že zdavnaj potrjena pravila nove krščanske železniške organizacije, je le še vprašanje časa, kdaj da se ustanovi. — Kakor znano, je Jugoslovanska Strokovna Zveza že pred vojsko ustanovila v svoji sredi železničarski odsek. Agitacijo med slovenskimi kršč. železničarji za pristop v železničarski odsek J. S. Z. smo radi vojske nekoliko omejili, a svoje somišljenike opozarjamo že sedaj, naj se pripravijo za nadalnje delo med sloven-

skimi krščansko mislečimi železničarji, da pristopijo Jugoslovanski Strokovni Zvezi.

× × ×

Črnovojniškimi obvezancem v po-uk. Železniški uslužbenci in delavci rojstnih letnikov 1891, 1895 in 1896, ki so pozvani v času od 10. svečana do 3. malega travna predstaviti se prebiralni komisiji, morajo po naboru v vsakem slučaju — ali so bili za dejansko črnovojniško službovanje sposobnim spoznani ali ne, črnovojno legitimacij-

Feller-jev dobrodišeči fluid iz rastlinskih esenc
z znamko

je skoro že po celeni svetu poznan kot bol lajšujoče, živce in mišice jačujoče domače zdravilo. Vprašajte zdravnika, ki vam bode potrdil, da isti zdravilni revmatične in razne druge bolečine, ki so posledice prehlajenja, prepiha in vlage. Mnogi so se že prepričali, kako odlično vpliva pri vsakodnevem umivanju in masiranju. Žal, da je na ponudbo mnogo ponaredb in manjvrednih izdelkov. Namen gornji slike, ki kaže varstveno znamko, je, da se cenj. občinstvo ve varovati. — Cena za 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 6 K poštne prosto.

Najbolj učinkovite sestavine korenin od rabarbare, ki izvrstno pomagajo pri menjavanju snovi, so v Fellerjevih rabarbara-kroglicah z znamko »Elsa-kroglice« srečno združene z drugimi najboljšimi zdravilnimi snovmi, takimi, ki pospešujejo prebavo, urejujejo odvajanje in jačijo želodec. — 6 škatlic stane 4 krone 40 vin. poštne prosto. — Oba tu navedena izdelka naročite pristna pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg 264 (Hrvatska).

nekoliko zgrešita. Ko Kamnar ogleduje v razložnici stvari, vidi skozi okno zunaj na cesti čedno, veliko deklico, kakih štirinajst let staro. Ne ve, zakaj mora gledati za dekletom, h kateremu pristopi preprosta, a čedno oblečena ženska, ki ko zagleda Kamnarja, prime odločno dekle za roko in se hitro odstrani. Kamnar to natančno vidi in spozna v ženski Lovčnovi. Ne dvomi več, čedno, mlado dekle je njegova hči. Pretrese ga, več časa potrebuje, da izbere svoje misli. Prvič v svojem življenju vidi svojo čedno, nedolžno, zapuščeno hčerko.

Preveč Kamnar ne more premišljati; njegova žena namreč že stoji pri njemu in ga prosi, naj plača, kar je izbrala. Ko ga vpraša, če je zbral kaj fantom, odgovarja zdihujoč, da ne, da gresta še lahko v kako drugo trgovino.

Ko prideta na cesto, prosi Kamnar svojo ženo, naj gre z njim domov, češ da je že pozno in da mu je slabo. Ker se je že tudi Kamnarjeva utrudila, ne ugovarja.

Zvečer Kamnar doma molči in pije malo, ker mu ne diši. Gre kmalu spat, a zaspati ne more. Grize in peče ga vest.

Drugo jutro hoče Kamnar zatreti misel na siten pripetljaj prejšnjega dne. Posreči se mu navidezno, ko spi pri zajtrku nekaj kozarcev vina več kakor no navadi, a popolnoma se ne more iznebiti podobe; hčerka mu stoji vedno pred očmi.

Pred božičnimi počitnicami prinese dečki svoja slaba izpričevala domov; starejša sta slabo napravila, le mlajši je dobro napravil. Pri Kamnarjevih se zato niso dosti zmenili. Očetu ni bilo mar, kako se sinovi uče; Kamnarjeva je pa bila preveč zaposlena s pripravami za božično drevesce.

Božično drevesce in obdarovanje je seveda izpadlo sijajno. Kamnar se je silil, da je bil vesel. Večerjali so zelo razkošno, a Kamnar je postajal tih. Veliko pije, več kakor bi smel. Vedno se namreč pojavlja pred njegovimi očmi podoba Lovčnove in njegova hči, ki jo je videl zadnjič. Vest ga peče in grize, liki črv ga grize in boli srce. Seveda, pokazati ne sme, kaj da ga tišči. Tolaži se s steklenico.

Ob pojedinah veliko pije. Fantje se tudi navadijo na pijačo in na vino.

Na Silvestrov večer je povabljenih nekaj prijateljev. Pijo šampanjca. Kamnar in sinovi se pošteno napijejo.

Maček na novoletni dan je velik; pobje ga prebole šele čez nekaj dni, Kamnar sploh več ne ozdravi. Pešati mu prične spomin, vrti se mu pred očmi. Pozvani zdravnik Kamnarju pove v brk, da ni več zdravil zanj. Opusti naj nezmerno žretje in pitje in da naj je močnate in ne mesnih jedi, mesto vina naj pije vodo in mleko.

Kamnar uvidevši nevarnost uboga. Boljša se mu. Najboljše mu de, kadar se vozi izprehajati. A ko ne pije, se množi v njem zavest njegove težke krivde. Vest mu vedno očita, ker je prelomil pred leti, kar je prisegel Lovčnovi. Slika ljubke hčerke mu stoji vedno pred očmi; preganja ga podnevi in ponoči, če bdi ali spi. Vsi izgovori mu ne potolažijo vesti: krivica ostane krivica, krivda, grehi in lopovščine drugih ne morejo opravičiti, kar človek sam zagreš. Odkar je videl Kamnar svojo že pred rojstvom zapuščeno hčerko, se je zlomilo njegovo samoljubje. Mogočno ga vleče k otroku, a približati se mu seveda ne more.

ski list takoj izročiti svojim neposrednim predstojnikom v nadaljno predložitev in dosego, da se morebiti potrjeni uslužbenec od vojaščne oprosti. Ako bi potrjeni prejel pozivnico za vstop v vojaško službo, naj isto istotako nemudoma predloži svojemu načelniku, ki javi vpoklic dotičnega pristojni direkciji in mu do nadaljnjih odredb ni treba odriniti k vojakom, temveč naj ostane na svojem službenem mestu. Zamujence, ki bi te odredbe ne spoštovali vestno in točno, čaka stroga kazen.

Priljubljena

Je lepota, ki je za vsako ženo sredstvo, da si pridobi v družabnem življenju, v družini in v svetu veljavo. Lepoto obraza, vratu in rok doseže vsaka žena z uporabo **Fellerjeve „Elsa“-pomade** za obraz in varstvo kože. Ona odstrani pege, madeže, nečistoto, sojode, mozoljčke, napravi kožo mehko, nežno in rožnato ter jo rabi na tisoče žen z velikim uspehom. Uporabljati pa ne smemo nobenih škodljivih sredstev, temveč naročimo edino le pravo **kožo varujočo „Elsa“-pomado**. 1 lonček stane K 2 — kot prilože k zavoju 2 lonček K 5 — poštne prosto. Ravnotako priljubljeno je **Fellerjevo boraksovo milo** (80 vin.) in **Fellerjevo lilijno milo** (K 1—). Naroča se le pri **E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 264** (Hrvaško).

Okno v svet.

— Povišanje cen piva. Kartel pivovarjarjev izvaja po listih, da namerava povišati cene piva 4 do 6 K pri hektolitru, ker ne smejo več izdelavati slada iz ječmena.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Jože Gostinčar**.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Sprejme valjavce, podajavce, ovijavce, sprednje in zadnje valjavce za žico in fino varivce vlečenje ter

sprejme takoj ob dobri plači v stalno delo neka štajerska železarnica. Dopisi, označeni s »Sch. M. 5289«, naj se takoj pošljejo na naslov: **Rudolf Mosse, Dunaj I., Selterstätte 2.**

Predilnica v Dugaresi, Hrvaško,
sprejme v stalno delo

delavk-tkalk

Priglasila sprejema „Jugoslovanska strokovna zveza“, Ljubljana, „Ljudski dom“ I. nadstropje.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slasi do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posljalni prašek, proti ognavanju otrok in proti potanju nog, steklenica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke, steklenica 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavrnatilo, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Uprazno blago

Zmerne cene

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovejše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinjših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Veliko skladišče v prvem nadstropju

Veliko skladišče v prvem nadstropju

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtičje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohramnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.